

Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013

2013 dccc 4

RHAN 5

NEWIDIADAU ERAILL I LYWODRAETH LEOL

Aelodau llywyddol

51 Aelod llywyddol prif gyngor

- (1) Mae Deddf 1972 wedi ei diwygio fel a ganlyn.
- (2) Ar ôl adran 24 (is-gadeirydd) mewnosoder—

“24A Presiding member

- (1) A principal council may determine to have a presiding member.
- (2) A presiding member is elected by the principal council from among the councillors.
- (3) The principal council may determine—
 - (a) the functions of the presiding member, and
 - (b) the term of office of the member (subject to the limits in subsection (6)).
- (4) The functions of the presiding member may, in particular, include any function of the chairman of the principal council in relation to its meetings and proceedings.
- (5) A member of the executive of a principal council may not be elected as its presiding member.
- (6) A presiding member is to continue in office until the occurrence of—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/05/2015.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013, RHAN 5 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 10 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymdangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

- (a) the presiding member’s resignation or disqualification,
- (b) a successor becoming entitled to act as presiding member,
- (c) the principal council determining not to have an office of presiding member, or
- (d) an ordinary council election under section 26.

24B Deputy presiding member

- (1) The section applies where a principal council have determined to have a presiding member.
 - (2) The principal council must appoint a member of the council to act as deputy to the presiding member (“the deputy presiding member”).
 - (3) A member of the executive of a principal council may not be appointed as the deputy presiding member.
 - (4) A deputy presiding member is to continue in office until the occurrence of—
 - (a) the deputy presiding member’s resignation or disqualification,
 - (b) a successor becoming entitled to act as deputy presiding member,
 - (c) the council determining not to have an office of presiding member, or
 - (d) an ordinary council election under section 26.
 - (5) A deputy presiding member may do anything authorised or required to be done by the presiding member.”.
- (3) Ar ôl adran 25A mewnosoder—

“25B Title of civic chair

- (1) This section applies where—
 - (a) a principal council have determined to have a presiding member under section 24A, and
 - (b) the chairman of the council is not entitled to the style of “mayor” or “maer”.
- (2) The chairman of the council is entitled to the style of “civic chair” or “cadeirydd dinesig”.
- (3) The vice-chairman of the council is entitled to the style of “civic vice-chair” or “dirprwy gadeirydd dinesig”.”.
- (4) Yn adran 80(1) (anghymhwysio rhag etholiad a dal swydd fel aelod o awdurdod lleol), ym mharagraff (a), yn lle “or deputy chairman” rhodder “, deputy chairman, presiding member or deputy presiding member”.
- (5) Yn adran 83(1) (datgan derbyn swydd) ar ôl “vice-chairman,” mewnosoder “presiding member, deputy presiding member,”.

Gwybodaeth Cychwyn

II A. 51 mewn grym ar 30.9.2013, gweler **a. 75(2)(d)**

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/05/2015.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013, RHAN 5 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 10 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

Biliau preifat

52 Hyrwyddo Biliau preifat

- (1) Caiff prif gyngor, yn unol â'r adran hon, hyrwyddo Bil preifat—
 - (a) yn Senedd y Deyrnas Unedig;
 - (b) yng Nghynulliad Cenedlaethol Cymru.
- (2) Dim ond os yw wedi ei fodloni ei bod yn hwylus gwneud hynny y caiff prif gyngor hyrwyddo Bil.
- (3) Ond ni chaiff prif gyngor hyrwyddo Bil (p'un ai o dan yr adran hon neu fel arall) ar gyfer—
 - (a) ffurfio, newid neu ddileu unrhyw ardal llywodraeth leol,
 - (b) newid statws unrhyw ardal llywodraeth leol,
 - (c) newid y trefniadau etholiadol ar gyfer unrhyw ardal llywodraeth leol,
 - (d) ffurfio, newid neu ddileu trefniadau gweithrediaeth, neu
 - (e) newid y trefniadau ar gyfer ethol maer etholedig.
- (4) Rhaid i benderfyniad prif gyngor i hyrwyddo Bil o dan yr adran hon—
 - (a) cael ei basio mewn cyfarfod o'r prif gyngor gan fwyafrif o gyfanswm ei aelodau, a
 - (b) cael ei gadarnhau gan fwyafrif cyffelyb mewn cyfarfod pellach o'r fath a gynhelir cyn gynted ag y bo ar ôl 14 diwrnod wedi i'r Bil gael ei adneuo yn Senedd y Deyrnas Unedig neu, yn ôl y digwydd, ei gyflwyno yng Nghynulliad Cenedlaethol Cymru.
- (5) Rhaid i brif gyngor beidio â chynnal cyfarfod o dan is-adran (4) oni bai fod yr amodau yn is-adran (6) wedi eu bodloni mewn perthynas â'r cyfarfod hwnnw.
- (6) Yr amodau yw—
 - (a) bod y prif gyngor wedi rhoi hysbysiad ynghylch y cyfarfod a'i ddiben mewn un papur newydd o leiaf sy'n cylchredeg yn ei ardal, a
 - (b) bod cyfnod o 30 o ddiwrnodau, sy'n dechrau gyda'r diwrnod wedi i'r hysbysiad gael ei roi, wedi dod i ben.
- (7) Mae'r amod a grybwyllir yn is-adran (6)(a) yn ychwanegol at y gofynion o ran hysbysiadau sydd fel arfer yn gymwys i gyfarfodydd prif gyngor.
- (8) Pan na fo penderfyniad wedi ei gadarnhau o dan is-adran (4)(b), rhaid i'r prif gyngor gymryd pob cam angenrheidiol i dynnu'r Bil yn ôl.
- (9) Yn yr adran hon, mae i "trefniadau gweithrediaeth" yr un ystyr ag "executive arrangements" yn Rhan 2 o [Ddeddf Llywodraeth Leol 2000 \(p. 22\)](#).

Gwybodaeth Cychwyn

12 A. 52 mewn grym ar 30.9.2013, gweler [a. 75\(2\)\(d\)](#)

53 Gwrthwynebu Biliau preifat

- (1) Caiff awdurdod lleol, yn unol â'r adran hon, wrthwynebu Bil preifat—

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/05/2015.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013, RHAN 5 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 10 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

- (a) yn Senedd y Deyrnas Unedig;
 - (b) yng Nghynulliad Cenedlaethol Cymru.
- (2) Ond dim ond os yw'n hwylus gwneud hynny y caiff awdurdod lleol wrthwynebu Bil.
- (3) Rhaid i benderfyniad awdurdod lleol i wrthwynebu Bil o dan yr adran hon gael ei basio mewn cyfarfod o'r awdurdod gan fwyafrif o gyfanswm aelodau'r awdurdod.
- (4) Rhaid i awdurdod lleol beidio â chynnal cyfarfod o dan is-adran (3) oni bai fod yr amodau yn is-adran (5) wedi eu bodloni mewn cysylltiad â'r cyfarfod hwnnw.
- (5) Yr amodau yw—
- (a) bod yr awdurdod lleol wedi rhoi hysbysiad ynghylch y cyfarfod a'i ddiben mewn un papur newydd o leiaf sy'n cylchredeg yn ei ardal, a
 - (b) bod cyfnod o 10 niwrnod, sy'n dechrau gyda'r diwrnod wedi i'r hysbysiad gael ei roi, wedi dod i ben.
- (6) Mae'r amod a grybwyllir yn is-adran (5)(a) yn ychwanegol at y gofynion o ran hysbysiadau sydd fel arfer yn gymwys i gyfarfodydd awdurdod lleol.

Gwybodaeth Cychwyn

I3 A. 53 mewn grym ar 30.9.2013, gweler [a. 75\(2\)\(d\)](#)

54 Cyfyngu ar daliadau mewn perthynas â hyrwyddo neu wrthwynebu Biliau

Ni chaiff awdurdod lleol wneud taliad i unrhyw un neu ragor o'i aelodau am weithredu fel cwnsler neu asiant i hyrwyddo neu wrthwynebu Bil o dan adran 52 neu 53.

Gwybodaeth Cychwyn

I4 A. 54 mewn grym ar 30.9.2013, gweler [a. 75\(2\)\(d\)](#)

Mynediad i wybodaeth

55 Gwefannau cyngorau cymuned

- (1) Rhaid i gyngor cymuned sicrhau bod y canlynol ar gael yn electronig—
- (a) gwybodaeth ynglŷn â sut i gysylltu ag ef ac, os yw hynny'n wahanol, ei glerc, gan gynnwys—
 - (i) rhif ffôn;
 - (ii) cyfeiriad post;
 - (iii) cyfeiriad e-bost;
 - (b) gwybodaeth ynglŷn â phob un o'i aelodau, gan gynnwys—
 - (i) enw'r aelod;
 - (ii) sut y gellir cysylltu â'r aelod;
 - (iii) ymlyniad gwleidyddol yr aelod (os oes un);
 - (iv) y ward y mae'r aelod yn ei chynrychioli (pan fo hynny'n berthnasol);
 - (v) unrhyw swydd y mae'r aelod yn ei dal gyda'r cyngor;

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/05/2015.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013, RHAN 5 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 10 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

- (vi) unrhyw bwyllgor o'r cyngor y mae'r aelod yn perthyn iddo;
- (c) cofnodion trafodion cyfarfodydd y cyngor ac (i'r graddau y bo'n rhesymol ymarferol) unrhyw ddogfennau y cyfeiria'r cofnodion atynt;
- (d) unrhyw ddatganiad archwiliedig o gyfrifon y cyngor.
- (2) Nid oes dim yn yr adran hon sy'n awdurdodi cyngor cymuned nac yn ei gwneud yn ofynnol iddo ddarparu unrhyw wybodaeth y mae wedi ei hatal rhag ei datgelu dan unrhyw ddeddfiad.
- (3) Wrth gyflawni ei ddyletswyddau o dan is-adran (1), rhaid i gyngor cymuned roi sylw i unrhyw ganllawiau a ddyroddir gan Weinidogion Cymru.
- (4) Nid yw'r gofyniad i sicrhau bod yr wybodaeth a restrir yn is-adran (1)(c) a (d) ar gael ond yn ymwneud â gwybodaeth a gynhyrchir pan ddaw'r adran hon i rym neu wedi hynny.

Gwybodaeth Cychwyn

- I5** A. 55 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 75\(3\)](#)
- I6** A. 55 mewn grym ar 1.5.2015 gan [O.S. 2015/1182](#), [ergl. 2\(a\)](#)

56 Gofyniad i roi hysbysiadau cyhoeddus yn electronig

Yn adran 232 o Ddeddf 1972 (hysbysiadau cyhoeddus), ar ôl is-adran (1) mewnosoder—

“(1ZA) A public notice given by a community council must, in addition to the requirements imposed by subsection (1), be published electronically.”.

Gwybodaeth Cychwyn

- I7** A. 56 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 75\(3\)](#)
- I8** A. 56 mewn grym ar 1.5.2015 gan [O.S. 2015/1182](#), [ergl. 2\(b\)](#)

57 Cyfarfodydd a thrafodion cymunedau

Yn Atodlen 12 i Ddeddf 1972 (cyfarfodydd a thrafodion awdurdodau lleol)—

- (a) ym mharagraff 26(2)—
- (i) ym mharagraff (a), ar ôl “be” lle y mae'n ymddangos am y tro cyntaf mewnosoder “published electronically and”,
- (ii) ar ôl paragraff (a) mewnosoder—
- “(aa) any documents relating to the business to be transacted at the meeting must be published electronically (in so far as reasonably practicable),”.
- (b) ar ôl paragraff 26(2) mewnosoder—

“(2A) The duty of a community council under sub-paragraph (2)(aa) to publish documents relating to the meeting does not apply where—

- (a) the documents relate to business which in the opinion of the council is likely to be transacted in private, or

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/05/2015.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013, RHAN 5 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 10 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

- (b) the disclosure of such documents would be contrary to any enactment.”,
- (c) ym mharagraff 30B—
- (i) yn lle is-baragraff (3) rhodder—
- “(3) The notice must be given—
- (a) in writing (but not in an electronic form), or
- (b) in an electronic form which meets the technical requirements set by the principal council under paragraph 30C.”,
- (ii) yn is-baragraff (7), ar ôl “principal council” mewnosoder ”or community council”,
- (iii) a hefyd yn is-baragraff (7), yn lle “council” lle y mae’n ymddangos am yr ail dro rhodder “principal council”,
- (d) ym mharagraff 30C—
- (i) yn lle is-baragraff (1) rhodder—
- “(1) For the purposes of paragraph 30B(1), each community council and principal council must provide a facility for notices to be given in electronic form (“electronic notices”).”,
- (ii) yn is-baragraff (2), yn lle “The council must set” mewnosoder “A principal council must set for its area”,
- (e) ym mharagraff 30E(7), ar ôl paragraff (a) mewnosoder—
- “(aa) by publishing the notice electronically, and”.

Gwybodaeth Cychwyn

I9 A. 57 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 75(3)**

I10 A. 57 mewn grym ar 1.5.2015 gan O.S. 2015/1182, **ergl. 2(c)**

58 Cofrestrau buddiannau aelodau

- (1) Mae adran 81 o **Ddeddf Llywodraeth Leol 2000 (p.22)** (datgelu a chofrestru buddiannau aelodau) wedi ei diwygio fel a ganlyn.
- (2) Yn is-adran (6)—
- (a) daw’r geiriau o “copies” hyd at y diwedd yn baragraff (a), a
- (b) ar ôl y paragraff hwnnw, mewnosoder—
- “(b) the register mentioned in paragraph (a) is published electronically.”.
- (3) Yn is-adran (7), ar ôl paragraff (a)(ii), mewnosoder—
- “(iii) states that the register is available to be viewed electronically, and
- (iv) specifies how to access the electronic version,”.
- (4) Ar ôl is-adran (7), mewnosoder—
- “(7A) For the purposes of this section—
- (a) section 83(13) does not apply, and

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/05/2015.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013, RHAN 5 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 10 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

- (b) in relation to a relevant authority which is a community council, the references in this section to a monitoring officer are to be read as references to the proper officer of that council (within the meaning of section 270(3) of the Local Government Act 1972).”.

Gwybodaeth Cychwyn

- I11** A. 58 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 75(3)**
I12 A. 58 mewn grym ar 1.5.2015 gan O.S. 2015/1182, **ergl. 2(d)**

Mynychu cyfarfodydd o bell

59 Mynychu cyfarfodydd prif gynghorau o bell

- (1) Mae adran 4 o Fesur 2011 (mynychu cyfarfodydd o bell) wedi ei diwygio fel a ganlyn.
(2) Yn is-adran (4), yn lle'r geiriau “o bell” hyd at y diwedd, rhodder “mangre'r cyfarfod yn llai na 30% o gyfanswm nifer yr aelodau sy'n bresennol yn y cyfarfod.”.
(3) Ar ôl is-adran (4), mewnosoder—

“(4A) Nid yw is-adran (4) yn atal awdurdod lleol rhag creu rheolau sefydlog sy'n ei gwneud yn ofynnol fod mwy na 30% o gyfanswm yr aelodau sy'n bresennol mewn cyfarfod yn mynychu mangre'r cyfarfod i sicrhau cworwm.”.

Gwybodaeth Cychwyn

- I13** A. 59 mewn grym ar 30.9.2013, gweler **a. 75(2)(d)**

Pwyllgorau gwasanaethau democrataidd

60 Pwyllgorau gwasanaethau democrataidd

- (1) Ar ôl adran 11 o Fesur 2011 (awdurdodau lleol i benodi pwyllgorau gwasanaethau democrataidd) mewnosoder—

“11A Adolygiadau ar gais awdurdod lleol

- (1) Caiff pwyllgor gwasanaethau democrataidd awdurdod lleol, ar gais yr awdurdod, adolygu unrhyw fater sy'n berthnasol i—
(a) y cymorth a'r cyngor sydd ar gael i aelodau'r awdurdod hwnnw, a
(b) telerau ac amodau swydd yr aelodau hynny.
(2) Rhaid i bwyllgor gwasanaethau democrataidd lunio adroddiadau ac argymhellion i'r awdurdod yn dilyn adolygiad.
(3) Mater i bwyllgor gwasanaethau democrataidd yw penderfynu sut i arfer ei swyddogaethau o dan yr adran hon.”
(2) Yn adran 19 (adroddiadau ac argymhellion gan bwyllgorau gwasanaethau democrataidd), ar ôl “11(1)(c)” mewnosoder “neu 11A(2)”.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/05/2015.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013, RHAN 5 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 10 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymdangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

Gwybodaeth Cychwyn

I14 A. 60 mewn grym ar 30.9.2013, gweler [a. 75\(2\)\(d\)](#)

Pwyllgorau archwilio

61 Pwyllgorau archwilio

Yn adran 82 o Fesur 2011 (aelodaeth), ar ôl is-adran (6) mewnosoder—

“(7) Mae pwyllgor archwilio i’w drin fel corff y mae adran 15 o Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989 (dyletswydd i ddyrannu seddau i grwpiau gwleidyddol) yn gymwys iddo.”.

Gwybodaeth Cychwyn

I15 A. 61 mewn grym ar 30.9.2013, gweler [a. 75\(2\)\(d\)](#)

Panel Annibynnol Cymru ar Gydnabyddiaeth Ariannol

62 Swyddogaethau sy’n ymwneud â thaliadau i aelodau

Yn adran 142 o Fesur 2011 (swyddogaethau sy’n ymwneud â thaliadau i aelodau)—

- yn is-adran (4), ar ôl “cyfran benodedig” mewnosoder “neu nifer penodedig”,
- ar ôl is-adran (5) mewnosoder—

“(5A) Ni chaiff y nifer a bennir gan y Panel yn unol ag is-adran (4), a fynegir fel cyfran o gyfanswm aelodau awdurdod, fod yn uwch na phum deg y cant oni chafwyd cydsyniad Gweinidogion Cymru.”.

Gwybodaeth Cychwyn

I16 A. 62 mewn grym ar 30.9.2013, gweler [a. 75\(2\)\(d\)](#)

63 Swyddogaethau sy’n ymwneud â chyflogau penaethiaid gwasanaethau cyflogedig

(1) Ar ôl adran 143 o Fesur 2011 mewnosoder—

“143A Swyddogaethau sy’n ymwneud â chyflogau penaethiaid gwasanaethau cyflogedig

- Caiff y Panel wneud argymhellion i awdurdod perthnasol cymwys am—
 - unrhyw bolisi yn natganiad yr awdurdod ar bolisiau tâl sy’n ymwneud â chyflog pennaeth gwasanaeth cyflogedig yr awdurdod;
 - unrhyw newid arfaethedig i gyflog pennaeth gwasanaeth cyflogedig yr awdurdod.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/05/2015.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013, RHAN 5 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 10 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

- (2) Rhaid i awdurdod perthnasol cymwys roi sylw i unrhyw argymhelliad a gaiff oddi wrth y Panel wrth iddo gyflawni ei swyddogaethau o dan adran 38 neu 39 o [Ddeddf Lleoliaeth 2011](#) (p.20).
- (3) Rhaid i awdurdod perthnasol cymwys, cyn iddo newid cyflog pennaeth ei wasanaeth cyflogedig mewn modd nad yw'n gymesur â newid i gyflogau staff arall yr awdurdod—
 - (a) ymgynghori â'r Panel am y newid arfaethedig, a
 - (b) rhoi sylw i unrhyw argymhelliad a gaiff oddi wrth y Panel wrth iddo benderfynu p'un ai i fynd rhagddo i wneud y newid ai peidio.
- (4) Rhaid i awdurdod perthnasol cymwys roi unrhyw wybodaeth i'r Panel y mae'n rhesymol i'r Panel ei gwneud yn ofynnol iddi gael ei rhoi iddo mewn cysylltiad ag arfer ei swyddogaethau o dan yr adran hon.
- (5) Caiff y Panel gyhoeddi unrhyw argymhellion y mae yn eu gwneud o dan yr adran hon.
- (6) Rhaid i'r Panel roi sylw i unrhyw ganllawiau a ddyroddir gan Weinidogion Cymru wrth iddo arfer ei swyddogaethau o dan yr adran hon.
- (7) Yn yr adran hon—

ystyr “awdurdod perthnasol cymwys” (“*qualifying relevant authority*”) yw awdurdod perthnasol (yn ystyr y Rhan hon) y mae'n ofynnol iddo lunio datganiad ar bolisiau tâl;

mae “cyflog” (“*salary*”) yn cynnwys, yn achos pennaeth gwasanaeth cyflogedig y mae awdurdod perthnasol cymwys yn ei gymryd ymlaen o dan gontract am wasanaethau, daliadau gan yr awdurdod i bennaeth y gwasanaeth cyflogedig am y gwasanaethau hynny;

ystyr “datganiad ar bolisiau tâl” (“*pay policy statement*”) yw datganiad ar bolisiau tâl a lunnir gan awdurdod perthnasol (yn ystyr adran 43(1) o [Ddeddf Lleoliaeth 2011](#)) o dan adran 38 o'r [Ddeddf honno](#);

ystyr “pennaeth gwasanaeth cyflogedig” (“*head of paid service*”) yw pennaeth gwasanaeth cyflogedig a ddynodir o dan adran 4(1) o [Ddeddf Llywodraeth Leol a Thai 1989](#).”.

- (2) Yn mhennawd Rhan 8 o [Fesur 2011](#), hepgorer “[AELODAU](#)”.
- (3) Yn adran 112 o [Ddeddf 1972](#) (penodi staff), yn is-adran (2A), ar ôl “statement” mewnosoder “and in relation to a local authority in Wales, section 143A of the Local Government (Wales) Measure 2011 (functions of the Independent Remuneration Panel in relation to salaries of heads of paid service).”.

Gwybodaeth Cychwyn

I17 A. 63 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 75\(3\)](#)

I18 A. 63 mewn grym ar 1.4.2014 gan [O.S. 2014/380](#), [ergl. 2](#)

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/05/2015.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013, RHAN 5 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 10 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

64 Awdurdodau perthnasol

Yn adran 144 o Fesur 2011 (awdurdodau perthnasol, aelodau etc.)—

- (a) yn is-adran (2), ar ôl paragraff (d) mewnosoder—
- “(e) corff a bennir yn awdurdod perthnasol mewn gorchymyn a wnaed gan Weinidogion Cymru.”,
- (b) ar ôl is-adran (5) mewnosoder—
- “(6) Ni chaniateir i gorff gael ei bennu yn awdurdod perthnasol oni bai—
- (a) bod Gweinidogion Cymru yn arfer swyddogaethau mewn cysylltiad ag ef,
- (b) ei fod yn arfer swyddogaethau perthnasol, ac
- (c) bod ei aelodaeth yn cynnwys o leiaf un aelod o awdurdod a ddisgrifir yn is-adran (2)(a) i (d).
- (7) “Swyddogaeth berthnasol” yw—
- (a) swyddogaeth a roddir gan un o Ddeddfau neu Fesurau Cynulliad Cenedlaethol Cymru, neu
- (b) swyddogaeth y gellid ei rhoi gan un o Ddeddfau Cynulliad Cenedlaethol Cymru.
- (8) Nid yw adrannau 142(4), 143, 147(3)(b) a 155 yn gymwys mewn perthynas â'r awdurdod perthnasol a ddisgrifir yn is-adran (2)(e).”

Gwybodaeth Cychwyn

I19 A. 64 mewn grym ar 30.9.2013, gweler [a. 75\(2\)\(d\)](#)

65 Adroddiadau blynyddol dilynol

Yn adran 147 o Fesur 2011 (adroddiadau blynyddol dilynol)—

- (a) yn is-adran (2)(a), yn lle “31 Rhagfyr” rhodder “28 Chwefror”,
- (b) yn is-adran (4), ar ôl “(e)” mewnosoder “(gan gynnwys drwy bennu nifer o dan adran 142(4))”,
- (c) yn lle is-adran (9) rhodder—
- “(9) Mae darpariaethau adroddiad blynyddol neu atodol o dan yr adran hon yn dod i rym ar y dyddiad a bennir at y diben hwnnw yn yr adroddiad.
- (10) Pan fo is-adran (11) yn gymwys, caiff yr adroddiad bennu bod darpariaeth gymwys i gael ei thrin fel petai wedi dod i rym hyd at 3 mis yn gynharach na dyddiad cyhoeddi'r adroddiad.
- (11) Mae'r is-adran hon yn gymwys pan fo adroddiad atodol yn cynnwys darpariaeth gymwys.
- (12) “Darpariaeth gymwys” yw darpariaeth sy'n gwneud amrywiad at ddibenion is-adran (3)(a), (b) neu (c) yn adran 146.”

Gwybodaeth Cychwyn

I20 A. 65 mewn grym ar 30.9.2013, gweler [a. 75\(2\)\(d\)](#)

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/05/2015.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013, RHAN 5 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 10 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

66 Ymgynghori ar adroddiadau drafft

Yn adran 148 o Fesur 2011 (ymgynghori ar adroddiadau drafft)—

- (a) yn is-adran (1), mae “neu adroddiad atodol” wedi ei ddiddymu, a
- (b) ar ôl yr is-adran honno mewnosoder—

“(1A) Rhaid i'r Panel beidio â chyhoeddi adroddiad atodol—

- (a) cyn diwedd y cyfnod o bedair wythnos sy'n dechrau ar y diwrnod y mae'n anfon drafft o'r adroddiad yn unol ag adran 147, neu
- (b) yn hwyrach na diwedd y cyfnod o wyth wythnos sy'n dechrau ar y diwrnod y mae'n anfon drafft o'r adroddiad yn unol ag adran 147.”.

Gwybodaeth Cychwyn

I21 A. 66 mewn grym ar 30.9.2013, gweler [a. 75\(2\)\(d\)](#)

67 Gofynion cyhoeddusrwydd mewn adroddiadau

Yn adran 151 o Fesur 2011 (gofynion cyhoeddusrwydd mewn adroddiadau)—

- (a) yn is-adran (1), ar ôl paragraff (b) mewnosoder—
 - “(c) ynghylch taliadau eraill a wneir i aelodau awdurdodau perthnasol gan gyrff cyhoeddus eraill.”.
- (b) ar ôl is-adran (2) mewnosoder—

“(3) At ddibenion is-adran (1)(c), “corff cyhoeddus” yw—

- (a) bwrdd iechyd lleol,
- (b) panel heddlu a throsedd,
- (c) awdurdod perthnasol,
- (d) corff wedi ei ddynodi yn gorff cyhoeddus mewn gorchymyn a wnaed gan Weinidogion Cymru.”.

Gwybodaeth Cychwyn

I22 A. 67 mewn grym ar 30.9.2013, gweler [a. 75\(2\)\(d\)](#)

Cyd-bwyllgorau safonau

68 Cyd-bwyllgorau safonau

(1) Mae [Deddf Llywodraeth Leol 2000 \(p.22\)](#) wedi ei diwygio fel a ganlyn.

(2) Yn adran 53 (pwyllgorau safonau)—

- (a) yn is-adran (1), yn lle “(referred to in this Part as a standards committee)” rhodder “or, with one or more other relevant authorities, a joint committee”,
- (b) ar ôl is-adran (1) mewnosoder—

“(1A) In this Part, a reference to a “standards committee” is a reference to a committee or a joint committee established under subsection (1).”.

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/05/2015.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013, RHAN 5 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 10 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

- (c) yn is-adran (11)—
- (i) yn y geiriau agoriadol, yn lle “National Assembly for Wales” rhodder “Welsh Ministers”,
- (ii) ym mharagraff (a), ar ôl “authority” mewnosoder “or authorities”,
- (iii) ar ôl paragraff (d) mewnosoder—
- “(da) about establishing a standards committee which is a joint committee (including, in particular, provision about any restrictions on the number or types of relevant authority that may establish a joint committee),”,
- (iv) ym mharagraff (e), yn lle “such” rhodder “standards”,
- (d) ar ôl is-adran (12) mewnosoder—
- “(13) A relevant authority which is considering establishing a joint committee must have regard to any guidance issued by the Welsh Ministers about establishing joint committees and the circumstances in which it is appropriate to do so.”.
- (3) Yn adran 54 (swyddogaethau pwyllgorau safonau)—
- (a) yn is-adran (5), yn lle “National Assembly for Wales” rhodder “Welsh Ministers”,
- (b) ar ôl is-adran (5) mewnosoder—
- “(5A) Regulations made under subsection (5) may modify any provision of this Part, or any other enactment relating to a standards committee or to any functions of a standards committee, in relation to cases where a function of a standards committee is exercisable by a joint committee.
- (5B) In subsection (5A) “enactment” includes an enactment comprised in subordinate legislation (within the meaning of the [Interpretation Act 1978 \(c. 30\)](#)), whenever passed or made.”,
- (c) yn lle is-adran (7) mewnosoder—
- “(7) A standards committee must, in exercising any of its functions, have regard to any relevant guidance issued by the Welsh Ministers.”.
- (4) Yn adran 106 (Cymru)—
- (a) yn is-adran (5), ar ôl “section 21G” ychwaneger “or regulations under section 53(11) or 54(5)”,
- (b) yn is-adran (6), ar ôl “section 21A(13)(b)” mewnosoder “or regulations made under section 53(11) or (subject to subsection (6A)) section 54(5)”,
- (c) ar ôl is-adran (6) mewnosoder—
- “(6A) Where a statutory instrument contains regulations made under section 54(5) which include provision adding to, replacing or omitting any part of the text of an Act of Parliament or a Measure or Act of the National Assembly for Wales, the instrument may not be made unless a draft of it has been laid before, and approved by a resolution of, the National Assembly for Wales.”.

Gwybodaeth Cychwyn

I23 A. 68 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler [a. 75\(3\)](#)

Statws Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/05/2015.

Newidiadau i ddeddfwriaeth: Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013, RHAN 5 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 10 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau. (See end of Document for details)

I24 A. 68 mewn grym ar 1.5.2015 gan O.S. 2015/1182, **ergl. 2(e)**

69 Atgyfeirio achosion yn ymwneud ag ymddygiad

- (1) Mae Deddf Llywodraeth Leol 2000 wedi ei diwygio fel a ganlyn.
- (2) Yn adran 73 (materion a atgyfeiriwyd at swyddogion monitro)—
 - (a) yn is-adran (2)—
 - (i) ym mharagraff (b), ar ôl “authority” lle y mae’n ymddangos am yr ail dro mewnosoder “, or to the standards committee of another relevant authority,”,
 - (ii) ar ôl paragraff (b), mewnosoder—
 - “(ba) enabling a standards committee of a relevant authority to refer a report or recommendations made by its monitoring officer to the standards committee of another relevant authority,”,
 - (b) yn lle paragraff (c) rhodder—
 - “(c) enabling a standards committee of a relevant authority to consider any report or recommendations made or, as the case may be, referred to it by—
 - (i) a monitoring officer of a relevant authority, or
 - (ii) the standards committee of another relevant authority.
 - (ca) the procedure to be followed by a standards committee as respects a report or recommendation made or referred to it,”,
 - (c) ym mharagraff (d), yn lle “the authority” rhodder “a relevant authority”,
 - (d) yn is-adran (4)—
 - (i) ym mharagraff (a), hepgorer “of the authority,”, a
 - (ii) ym mharagraff (b), ar ôl “the authority” mewnosoder “of which they are a member”.
- (3) Yn adran 81 (datgelu a chofrestru buddiannau aelodau)—
 - (a) yn is-adran (4), ar ôl “standards committee” mewnosoder “, or by the standards committee of another relevant authority,”,
 - (b) yn is-adran (5)—
 - (i) mae’r geiriau o “circumstances” hyd at y diwedd yn troi yn baragraff (a), a
 - (ii) ar ôl y paragraff hwnnw, mewnosoder—
 - “(b) procedure to be followed for the granting of dispensations.”.

Gwybodaeth Cychwyn

I25 A. 69 ddim mewn grym ar y Cydsyniad Brenhinol, gweler **a. 75(3)**

I26 A. 69 mewn grym ar 1.5.2015 gan O.S. 2015/1182, **ergl. 2(f)**

Statws

Golwg cyfnod mewn amser fel yr oedd ar 01/05/2015.

Newidiadau i ddeddfwriaeth:

Deddf Llywodraeth Leol (Democratiaeth) (Cymru) 2013, RHAN 5 yn gyfredol gyda'r holl newidiadau y gwyddys eu bod mewn grym ar neu cyn 10 Gorffennaf 2024. Mae newidiadau a all gael eu dwyn i rym yn y dyfodol. Mae newidiadau a wnaed yn ymddangos yn y cynnwys a chyfeirir atynt trwy anodiadau.